ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

10. listopadu 2011 *

Ve věci C-505/10,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Højesteret (Dánsko) ze dne 15. října 2010, došlým Soudnímu dvoru dne 21. října 2010, v řízení

Partrederiet Sea Fighter

proti

Skatteministeriet,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda senátu, J. Malenovský, R. Silva de Lapuerta (zpravodajka), G. Arestis a T. von Danwitz, soudci,

* Jednací jazyk: dánština.

generální advokát: Y. Bot,
vedoucí soudní kanceláře: K. Sztranc-Sławiczek, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 13. září 2011,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Partrederiet Sea Fighter N. Bjørnholmem, advokat,

– za dánskou vládu S. Juul Jørgensenem a K. Lundgaard Hansenem, jako zmocněnci,

– za německou vládu T. Henzem a J. Möllerem, jako zmocněnci,

– za Evropskou komisi W. Möllsem a P. Dyrbergem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 20. září 2011,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 8 směrnice Rady 92/81/EHS ze dne 19. října 1992 o harmonizaci struktury spotřebních daní z minerálních olejů (Úř. věst. L 316, s. 12), ve znění směrnice Rady 94/74/ES ze dne 22. prosince 1994 (Úř. věst. L 365, s. 46; Zvl. vyd. 09/01, s. 264, dále jen „směrnice 92/81“).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společností Partrederiet Sea Fighter (dále jen „Sea Fighter“) a Skatteministeriet ve věci odmítnutí Skatteministeriet osvobodit od daně z minerálních olejů palivo spotřebovávané bagrem, který je zabudován do lodi ve vlastnictví společnosti Sea Fighter.

Právní rámec

Unijní právní úprava

3 Článek 8 směrnice 92/81 stanoví:

„1. Kromě obecných ustanovení obsažených ve směrnici [Rady] 92/12/EHS [ze dne 25. února 1992 o obecné úpravě, držení, pohybu a sledování výrobků podléhajících

spotřební dani] o způsobech použití výrobků podléhajících spotřební dani s osvobozením od daně, a aniž jsou dotčeny ostatní předpisy Společenství, osvobodí členské státy za podmínek, které samy stanoví za účelem správného a jednoznačného uplatnění takových osvobození od daně a předcházení daňovým únikům, vyhýbání se daňovým povinnostem nebo zneužití daňového režimu, od harmonizované spotřební daně tyto výrobky:

[...]

c) minerální oleje dodávané jako pohonné hmoty pro plavbu po vodách Společenství (včetně rybolovu) pro jiné než soukromé rekreační lodě.

Pro účely této směrnice se soukromou rekreační lodí rozumí jakákoli loď, kterou používá její vlastník nebo fyzická či právnická osoba, která je oprávněna ji používat na základě nájmu nebo jiným způsobem pro jiné než výdělečné účely, a zejména jinak než pro přepravu cestujících nebo zboží anebo pro úplatné poskytování služeb anebo pro potřeby orgánů veřejné správy;

[...]

2. Aniž jsou dotčeny ostatní předpisy Společenství, mohou členské státy uplatňovat plné nebo částečné osvobození od daně nebo snížené daňové sazby na minerální oleje nebo jiné výrobky určené ke stejným účelům, které jsou pod daňovou kontrolou využívány:

[...]

b) pro plavbu po vnitrozemských vodách na jiných než soukromých rekreačních lodích;

[...]

g) v souvislosti s hloubícími pracemi na splavných vodních cestách a v přístavech.

[...]“ (*neoficiální překlad*)

Vnitrostátní právní úprava

4 Článek 8 odst. 1 písm. c) směrnice 92/81 byl do dánského práva proveden čl. 9 odst. 4 zákona o zdanění minerálních olejů (Mineralolieafgiftsloven) a čl. 7 odst. 4 zákona o zdanění oxidu uhličitého (Kuldioxidafgiftsloven).

5 Dánský zákonodárce nevyužil oprávnění podle čl. 8 odst. 2 písm. g) směrnice 92/81.

6 Článek 9 odst. 4 bod 1 zákona o zdanění minerálních olejů zní následovně:

„Daň se vrátí v případě [...] výrobků používaných k provozu vlaků a transbordérů, jakož i obchodní plavbě uskutečňované jinými loděmi, než které jsou zmíněny v odstavci 1 bodě 3, s výjimkou rekreačních lodí [...]“

7 Článek 7 odst. 4 bod 1 zákona o zdanění oxidu uhličitého stanoví:

„Daň se vrátí v případě [...] výrobků podléhajících dani [...], které používá podnik registrovaný podle zákona o DPH za účelem plavby lodí a rybářských člunů.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

8 M/S Grethe Fighter je loď provozovaná společností Sea Fighter a speciálně konstruovaná k provádění hloubících a stavebních prací ve vodě. Tato loď je vybavena bagrem, který je trvale zabudován na palubě, je opatřen vlastním motorem a má vlastní palivovou nádrž. Bagr funguje nezávisle na motoru poháněním loď. Palivo, kterým se plní palivová nádrž motoru bagru, pochází z hlavní nádrže lodi. Užívá-li se bagr

k hloubení, je loď ukotvena, naopak loď se pohybuje, když je vyhloubená zem vysypávána do moře. Společnost Sea Fighter se domáhala vrácení daně v případě spotřeby minerálních olejů na M/S Grethe Fighter v období od 1. ledna 2001 do 30. září 2003.

9 V rozhodnutí ze dne 19. února 2004 byl Toldskat Østjylland (regionální celní a daňový úřad Østjylland) toho názoru, že společnost Sea Fighter neměla v uvedeném období nárok na vrácení daní z minerálních olejů a oxidu uhličitého v případě motorové nafty použité v bagru. Uvedený úřad přikládal význam zejména tomu, že bagr funguje nezávisle na motoru lodi.

10 Landskatteretten (národní daňová komise) toto rozhodnutí dne 4. března 2005 potvrdila.

11 Společnost Sea Fighter podala proti uvedenému rozhodnutí žalobu k Vestre Landsret, který rozsudkem ze dne 29. února 2008 rozhodl ve prospěch daňové správy.

12 Proti tomuto rozsudku byl podán opravný prostředek k Højesteret, který se rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je třeba čl. 8 odst. 1 písm. c) směrnice 92/81 […] vykládat v tom smyslu, že minerální oleje dodané pro použití v bagru, který je trvale zabudován do lodi, ale který vzhledem k tomu, že má vlastní motor a palivovou nádrž, funguje nezávisle na motoru poháněcím loď, jsou za okolností, o jaké jde v projednávaném případě, osvobozeny od daně?“

K předběžné otázce

13 Úvodem je třeba poznamenat, že z třetího a pátého bodu odůvodnění směrnice 92/81 vyplývá, že jejím cílem je jednak stanovit některé společné definice pro výrobky spadající do kategorie minerálních olejů, které podléhají obecné úpravě spotřebních daní, a jednak upravit některá osvobození od daně týkající se těchto výrobků, která jsou povinná na unijní úrovni (viz rozsudky ze dne 1. dubna 2004, Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft, C-389/02, Recueil, s. I-3537, bod 17, a ze dne 1. března 2007, Jan De Nul, C-391/05, Sb. rozh. s. I-1793, bod 21).

14 Ustanovení týkající se uvedených osvobození musí být tedy předmětem autonomního výkladu, založeného na jejich znění a cílech sledovaných směrnicí 92/81 (viz výše uvedené rozsudky Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft, bod 19, a Jan De Nul, bod 22).

15 Pokud jde o čl. 8 odst. 1 písm. c) první pododstavec směrnice 92/81, podle kterého jsou minerální oleje dodávané jako pohonné hmoty pro plavbu po unijních vodách osvobozeny od harmonizované spotřební daně, je třeba zdůraznit, že toto ustanovení stanoví jedinou výjimku z uvedeného režimu výjimek, a upřesňuje, že osvobození se nevztahuje na minerální oleje použité pro plavbu „soukromých rekreačních lodí". Druhý pododstavec uvedeného ustanovení definuje pojem „soukromá rekreační loď" jako loď používanou „pro jiné než výdělečné účely" (viz výše uvedený rozsudek Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft, bod 22).

16 Soudní dvůr tedy v bodech 23 a 25 uvedeného rozsudku rozhodl, že do působnosti osvobození od harmonizované spotřební daně stanoveného v čl. 8 odst. 1 písm. c) směrnice 92/81 spadá jakákoli plavba pro výdělečné účely a nelze rozlišovat podle účelu uvedené plavby.

17 Účel plavby uskutečněné lodí po unijních vodách tak není pro účely uplatnění osvobození od spotřebních daní ze spotřebovaných minerálních olejů relevantní, pokud plavba zahrnuje poskytování služeb za úplatu.

18 Pokud jde o technické vlastnosti takové plavby, Soudní dvůr v bodě 40 výše uvedeného rozsudku Jan De Nul uvedl, že manévrovací úkony prováděné tažnou bagrovací lodí během prací souvisejících s čerpáním a výsypem materiálů, to znamená plavební činnosti inherentně spojené s prováděním hloubících činností, spadají do působnosti pojmu „plavba“ ve smyslu čl. 8 odst. 1 písm. c) prvního pododstavce směrnice 92/81. Uvedený pojem tak vyžaduje, aby poskytování služeb za úplatu bylo pohybu lodi inherentní.

19 Toto ustanovení nelze naproti tomu vykládat v tom smyslu, že se může uplatnit na jakoukoli službu poskytovanou z lodi v unijních vodách, to znamená na spotřebu minerálních olejů, která nesouvisí s pohybem lodi.

20 Ze znění tohoto ustanovení totiž vyplývá, že dotčené osvobození je podmíněno skutečností, že minerální oleje jsou použity jako pohonné hmoty pro plavbu po unijních vodách.

21 Z účelu směrnice 92/81, podle které členské státy použijí na minerální oleje harmonizovanou spotřební daň, kromě toho vyplývá, že nemá zavádět obecná osvobození.

22 Co se týče věci v původním řízení, je nesporné, že spotřeba minerálních olejů je v případě bagru, který je upevněn na dotčené lodi, zcela nezávislá na pohonu této lodi.

23 Za těchto podmínek nelze uvedenou spotřebu považovat za inherentní pohybu lodi, na které je bagr upevněn.

24 Na položenou otázku je tedy třeba odpovědět tak, že čl. 8 odst. 1 písm. c) směrnice 92/81 musí být vykládán v tom smyslu, že minerální oleje dodané pro použití v bagru, který je trvale zabudován do lodi, ale který vzhledem k tomu, že má vlastní motor a palivovou nádrž, funguje nezávisle na motoru poháněnícím loď, nejsou osvobozeny od spotřebních daní.

K nákladům řízení

25 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

Článek 8 odst. 1 písm. c) směrnice Rady 92/81/EHS ze dne 19. října 1992 o harmonizaci struktury spotřebních daní z minerálních olejů, ve znění směrnice

Rady 94/74/ES ze dne 22. prosince 1994, musí být vykládán v tom smyslu, že minerální oleje dodané pro použití v bagru, který je trvale zabudován do lodi, ale který vzhledem k tomu, že má vlastní motor a palivovou nádrž, funguje nezávisle na motoru poháněcím loď, nejsou osvobozeny od spotřebních daní.

Podpisy.